

IRPF: Rendiments d'Activitats Econòmiques

Benjamín Sevilla Bernabéu
Dret Financer i Tributari
Universitat de València

ÍNDEX

I. CONCEPTE DE RAE

II. DELIMITACIÓ DELS RAE

- Introducció
- Distinció entre rendiments d'activitats empresarials i professionals
- Distinció entre rendiments d'activitats mercantils i no mercantils

III. REGLES GENERALS CÀLCUL RENDIMENT NET

IV. ELEMENTS PATRIMONIALS AFECTES

- Criteris d'afectació de béns i drets
- Traspàs d'elements patrimonials del patrimoni personal al patrimoni empresarial
- Traspàs d'elements patrimonials del patrimoni empresarial al patrimoni personal
- Transmissions d'elements patrimonials afectes

IV. MÈTODE I MODALITATS DE DETERMINACIÓ

- Mètode d'estimació directa: normal i simplificada
  - Mètode d'estimació objectiva
-

I. CONCEPTE DE RAE

Art. 27 LIRPF. Concurrència de les notes següents:

A. Existència d'una organització autònoma de mitjans de producció o de recursos humans.

B. Finalitat d'intervenir en la producció o distribució de béns o serveis

Tenen la consideració de rendiments d'activitats econòmiques, els que procedisquen de l'exercici de:

- Activitats extractives
- Activitats de comerç
- Activitats de prestació de serveis
- Activitats d'artesania
- Activitats agrícoles, ramaderes i forestals
- Activitats de fabricació
- Activitats pesqueres
- Activitats de construcció
- Activitats mineres
- Professions liberals, artístiques o esportives

Socis de societats dedicades a la prestació de serveis professionals

Seran RAE els rendiments obtinguts pel contribuent que complisquen els requisits següents :

- Que procedisquen d'una entitat en el capital de la qual participe, això és, en la qual el contribuent tinga la condició de soci.
- Que deriven de la realització d'activitats professionals.
- Que aquestes activitats professionals estiguen incloses en la secció segona de les tarifes de l'impost sobre activitats econòmiques, aprovades pel Reial decret legislatiu 1175/1990, de 28 de setembre.
- Que el contribuent estiga inclòs, a aquest efecte, en el règim especial de la Seguretat Social dels treballadors per compte propi o autònoms, o en una mutualitat de previsió social que actue com a alternativa.

Arrendament de béns immobles

S'entendrà que l'arrendament d'immobles es realitza com a activitat econòmica únicament quan per a l'ordenació d'aquesta s'utilitze, almenys, una persona empleada amb contracte laboral i a jornada completa.

II. DELIMITACIÓ DELS RAE

Introducció

Clau	Tipus d'activitat
1	Activitats empresarials de caràcter mercantil
2	Activitats agrícoles i ramaderes
3	Altres activitats empresarials de caràcter no mercantil
4	Activitats professionals de caràcter artístic o esportiu
5	La resta d'activitats professionals

Distinció entre rendiments d'activitats empresarials i professionals

Són rendiments d'activitats professionals els que deriven de l'exercici de les activitats incloses en les seccions segona (activitats professionals de caràcter general) i tercera (activitats professionals de caràcter artístic o esportiu) de les tarifes de l'Impost sobre Activitats Econòmiques (IAE), aprovades pel Reial decret legislatiu 1175/1990.

Són rendiments d'activitats empresarials els que estiguen inclosos en la secció primera.

Són rendiments d'activitats professionals els obtinguts, mitjançant l'exercici lliure de la seua professió; exemples: veterinaris, metges, advocats, notaris...

Són rendiments empresarials els derivats, entre altres, de les següents activitats: extractives, mineres, de fabricació, confecció, construcció

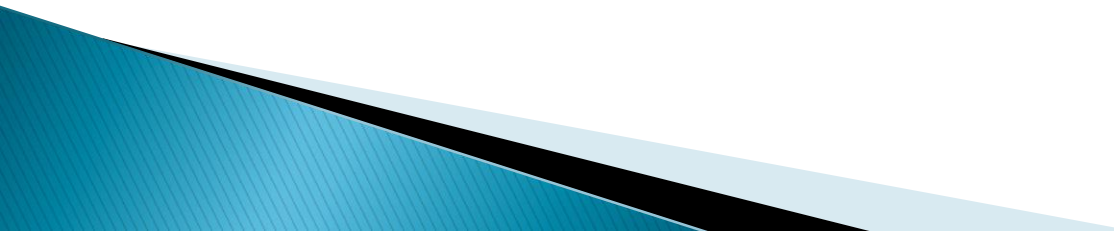
Regles particulars

Els professors: art. 95.2 b) 3r Reglament IRPF

Qualificació fiscal dels rendiments obtinguts en el desenvolupament de determinades activitats		
Activitat	Situacions	Qualificació
Professors	En acadèmia pròpia.	Empresarial
	A domicili, classes particulars.	Professional
	En instituts, col·legis, universitats, etc., amb relació laboral o estatutària.	Treball
Agents comercials i comisionistas	Acosten o aproximen a les parts interessades sense assumir el risc i ventura de les operacions.	Professional
	Assumeixen el risc i ventura de les operacions mercantils o operen en nom propi.	Empresarial
	Amb relació laboral (de caràcter comú o especial) amb l'empresa que representen sense ordenació per compte propi de mitjans de producció i/o recursos humans	Treball
Advocats	Quantitats percebudes en torn d'ofici.	Professional
	Quantitats percebudes en l'exercici lliure de la seua professió	Professional
	Quantitats percebudes a sou d'una empresa (encara que figuren inscrits en els seus respectius col·legis professionals)	Treball
Propietat intel·lectual o industrial	Autors que editen les seues pròpies obres.	Empresarial
	Autors que no editen les seues pròpies obres i ordenen per compte propi mitjans de producció.	Professional
	Autors que no editen les seues obres i no ordenen mitjans de producció.	Treball
Conferències, col·loquis, seminaris i similars	Amb caràcter general.	Treball
	Si hi ha ordenació per compte propi de mitjans de producció.	Professional
Missatgers		Treball
Agents, subagents i corredors d'assegurances i els seus col·laboradors mercantils		Professional
Venedors del cupó de l'ONCE		Treball
Expedidors oficials de la xarxa comercial de l'entitat pública empresarial de Loteries i Apostes de l'Estat (LAE)		Professional
Farmacèutics	Venda de productes farmacèutics	Empresarial
	Anàlisi i elaboració de fórmules magistrals	Professional
Notaris, registradors i agents de duanes		Professional

III. REGLES GENERALS CÀLCUL RENDIMENT NET

- El rendiment net de les activitats econòmiques es determina segons les normes de l'IS, sense perjudici de les regles especials establertes en la LIRPF.
  - Per a la determinació del rendiment net de les activitats econòmiques no s'han d'incloure els guanys o pèrdues patrimonials derivades dels elements patrimonials afectes a aquestes.
  - L'afecció d'elements patrimonials o la desafectació no constitueix alteració patrimonial, sempre que els béns o drets continuen formant part del patrimoni del contribuent.
  - S'entén que no ha existit afectació si es du a terme l'alienació dels béns o drets abans de transcorreguts 3 anys des d'aquesta.
-

IV. ELEMENTS PATRIMONIALS AFECTES A UNA ACTIVITAT ECONÒMICA

4.1. Criteris d'afectació de béns i drets a l'exercici d'una activitat econòmica

1.Són béns i drets afectes a una activitat econòmica els necessaris per a l'obtenció dels rendiments empresarials o professionals

- Els béns immobles en què es desenvolupa l'activitat.
- Els béns destinats als serveis econòmics i socioculturals del personal al servei de l'activitat.
- Qualsevol altres elements patrimonials necessaris per a l'obtenció dels respectius rendiments.

2.Els elements afectes han d'utilitzar-se només per a les finalitats de l'activitat

No poden considerar-se afectes aquells béns i drets que s'utilitzen simultàniament per a activitats econòmiques i per a necessitats privades, llevat que la utilització per a aquestes últimes siga accessòria i notòriament irrellevant.

Aquesta excepció no és aplicable als automòbils turisme. No obstant això, hi ha una excepció de l'excepció: ex. taxis, autoescoles...

3. La utilització necessària i exclusiva per a les finalitats de l'activitat d'un bé divisible pot recaure únicament sobre una determinada part d'aquest (afectació parcial) i no necessàriament sobre la seua totalitat.

4. No s'entenen afectats aquells elements patrimonials que, sent de la titularitat del contribuent, no figuren en la comptabilitat o registres oficials de l'activitat econòmica (llibre registre de béns d'inversió) que estiga obligat a portar el contribuent, excepte prova en contra.

5. En cas de matrimoni, l'afectació d'un element patrimonial està condicionada al fet que la seua titularitat siga privativa del cònjuge que exerceix l'activitat, o bé, que siga de guanys o comuna a tots dos cònjuges.

4.2. Traspàs d'elements patrimonials del patrimoni personal al patrimoni empresarial o professional: AFECTACIÓ

Concepte: el patrimoni empresarial o professional està constituït per tots aquells béns o drets integrats en l'àmbit organitzatiu d'una activitat econòmica desenvolupada pel seu titular.

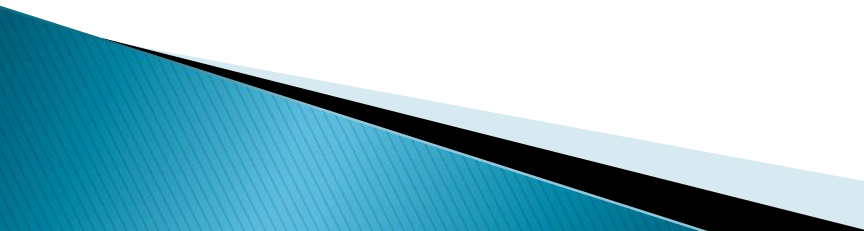
Els principis i regles que regeixen l'afectació:

- La incorporació d'un bé a l'activitat econòmica des del patrimoni personal del contribuent titular d'aquesta **no produeix alteració patrimonial a efectes fiscals mentre el bé continue formant part del seu patrimoni.**
- L'element patrimonial s'incorpora a la comptabilitat del contribuent pel **valor d'adquisició que tinga en el moment de l'afectació.**
- S'entén que **no ha existit afectació si l'element patrimonial s'aliena abans de transcorreguts 3 anys des d'aquesta.**

4.3 Traspàs d'elements patrimonials del patrimoni empresarial o professional al patrimoni personal: DESAFECTACIÓ

Normativa: arts. 28.3 Llei IRPF i 23 Reglament IRPF

Els principis i regles de la desafectació:

- El traspàs d'actius fixos des de l'àmbit empresarial al personal del contribuent **no produeix alteració patrimonial mentre l'element patrimonial continue formant part del seu patrimoni.**
  - La incorporació del bé o dret al patrimoni personal s'efectua pel **valor net comptable d'aquest en la data del traspàs.**
  - La desafectació **no necessita transcurs de cap temps perquè s'entenga consumada** des del moment en què aquesta es realitza.
-

4.4 Transmissions d'elements patrimonials afectes

Normativa: art. 37.1 n) Llei IRPF i 40.2 i 42 Reglament IRPF

La transmissió d'elements patrimonials afectes que pertanyen a l'immobilitzat material o intangible de l'activitat econòmica origina guanys o pèrdues patrimonials que no s'inclouen en el rendiment net de l'activitat.

V. MÈTODE I MODALITATS DE DETERMINACIÓ DEL RENDIMENT NET DE LES ACTIVITATS ECONÒMIQUES

5.1. Mètodes i modalitats de determinació del rendiment net d'activitats econòmiques: estimació directa

ESTIMACIÓ DIRECTA		
Informació	Modalitat normal (EDN)	Modalitat simplificada (EDS)
Àmbit d'aplicació	<p>Empresaris i professionals en els què concórrega alguna d'aquestes dues circumstàncies:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Que l'import net de la xifra de negocis del conjunt de les seues activitats supere 600.000 euros anuals l'any anterior. ○ Que hagen renunciat a l'EDS.	<p>Empresaris i professionals en què concórrega alguna d'aquestes dues circumstàncies:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Que la seua activitat no siga susceptible d'acollir-se a la EO. ○ Que hagen renunciat o estiguen exclosos de l'EO. <p>Sempre que, a més, l'import net de la xifra de negocis de totes les seues activitats no supere la quantitat de 600.000 euros anuals l'any anterior i no hagen renunciat a l'EDS.</p>

ESTIMACIÓ DIRECTA

	Modalitat normal (EDN)	Modalitat simplificada (EDS)
Determinació del rendiment net	<p>(+) Ingressos íntegres. (-) Despeses deduïbles. (-) Amortitzacions. (=) Rendiment net.</p> <p>(-) Reducció rendiments amb període de generació superior a dos anys o obtinguts de forma notòriament irregular quan s'imputen en un sol exercici (30%). Base reducció màxima: 300.000 euros.</p> <p><u>Règim transitori:</u> aplicació d'aquesta reducció a rendiments que es perceberen de forma fraccionada amb anterioritat a 1-1-2015. (=) Rendiment net reduït.</p> <p>(-) Reducció per a treballadors autònoms econòmicament dependents amb únic client no vinculat:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Reducció general: 2.000 euros. ○ Increment adicional per a contribuents amb rendiment net de l'activitat inferior a 14.450 euros i rendes diferents de les anteriors, excloses les exemptes, inferiors a 6.500 euros. ○ Increment adicional per discapacitat. <p>(-) Reducció per a contribuents amb rendes totals inferiors a 12.000 euros, incloses les de l'activitat (incompatible amb la reducció anterior). (-) Reducció per inici d'activitat. (=) Rendiment net reduït total.</p>	<p>(+) Ingressos íntegres. (-) Despeses deduïbles (-) Amortitzacions taula simplificada. (=) Diferència. (-) Despeses de difícil justificació: 5% s/diferència positiva (màxim 2.000 euros). (Incompatible amb reducció per a treballadors autònoms.) (=) Rendiment net</p> <p>(-) Reducció rendiments amb període de generació superior a dos anys o obtinguts de forma notòriament irregular quan s'imputen en un sol exercici (30%). Base reducció màxima: 300.000 euros.</p> <p><u>Règim transitori:</u> aplicació d'aquesta reducció a rendiments que es perceberen de forma fraccionada amb anterioritat a 1-1-2015. (=) Rendiment net reduït.</p> <p>(-) Reducció per a treballadors autònoms econòmicament dependents o amb únic client no vinculat (incompatible amb despeses de difícil justificació).</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Reducció general: 2.000 euros. ○ Increment adicional per a contribuents amb rendiment net de l'activitat inferior a 14.450 euros i rendes diferents de les anteriors, excloses les exemptes, inferiors a 6.500 euros. ○ Increment adicional per discapacitat. <p>(-) Reducció per a contribuents amb rendes totals inferiors a 12.000 euros, incloses les de l'activitat (incompatible amb la reducció anterior). (-) Reducció per inici d'activitat. (=) Rendiment net reduït total.</p>

ESTIMACIÓ DIRECTA

	Modalitat normal (EDN)	Modalitat simplificada (EDS)
Obligacions registrals	<p><u>Activitats mercantils:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Comptabilitat ajustada al Codi de comerç <p><u>Activitats no mercantils:</u></p> <p>* En general, llibres registres de:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Vendes i ingressos ○ Compres i despeses ○ Béns d'inversió <p>* Activitats professionals: A més dels anteriors,</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Llibre registre de provisions de fons i bestretes 	<p><u>En general:</u></p> <p>Llibres registres de:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Vendes i ingressos ○ Compres i despeses ○ Béns d'inversió <p><u>Activitats professionals:</u> A més dels anteriors,</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Llibre registre de provisions de fons i bestretes

5.2 Mètodes i modalitats de determinació del rendiment net d'activitats econòmiques: estimació objectiva

ESTIMACIÓ OBJECTIVA

Àmbit d'aplicació

Empresaris i professionals en què concórreguen:

- Que la seua activitat estiga entre les relacionades en l'Ordre HAC/1264/2018, de 27 de novembre, i no excloses de la seua aplicació
- Que el volum de rendiments íntegres l'any immediat anterior no supere qualsevol dels imports següents:
  - 150.000 euros per al conjunt de les activitats, excepte les agrícoles, ramaderes i forestals.
  - 250.000 euros per al conjunt d'activitats agrícoles, ramaderes i forestals.
- Que el volum de compres en béns i serveis en l'exercici anterior, excloses les adquisicions d'immobilitzat, no supere la quantitat de 250.000 euros anuals (IVA exclòs). (**IMPORTANT fins a l' any 2020 són 150.000 €.**)
- Que l'activitat no es desenvolupe fora de l'àmbit d'aplicació de l'impost.
- Que no hagen renunciat o estiguen exclosos del règim simplificat de l'IVA i del règim especial simplificat de l'Impost General Indirecte Canari (IGIC). Que no hagen renunciat al règim especial de l'agricultura, ramaderia i pesca de l'IVA, ni al règim especial de l'agricultura i ramaderia de l'IGIC.
- Que cap activitat exercida pel contribuent es trobe en estimació directa, en qualsevol de les seues modalitats.